

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie w problematykę pracy pielęgniarki w ratownictwie medycznym	1
1.1.	Podstawy prawne i organizacja ratownictwa medycznego w Polsce – <i>Anna Mikos</i>	1
1.2.	Kompetencje zawodowe pielęgniarki w ratownictwie medycznym – <i>Maria Kózka, Lucyna Ścisło</i>	5
1.3.	Wybrane aspekty pracy pielęgniarki w zespołach ratownictwa medycznego – <i>Maria Kózka, Lucyna Ścisło</i>	13
2.	Specyfika pracy pielęgniarki w Zintegrowanym Systemie Ratownictwa Medycznego	19
2.1.	Zadania pielęgniarki w Zintegrowanym Systemie Ratownictwa Medycznego – <i>Marek Maślanka</i>	19
2.2.	Charakterystyka sprzętu stosowanego w ratownictwie medycznym – <i>Marek Maślanka</i>	24
2.2.1.	Sprzęt do udrożnienia dróg oddechowych i wentylacji	24
2.2.2.	Mechaniczne i przenośne urządzenia do odsysania	28
2.2.3.	Sprzęt do monitorowania i elektroterapii	40
2.2.4.	Sprzęt do unieruchomienia i transportu	46
2.2.5.	Zestaw unieruchamiający do złamań	52
2.3.	Bezpieczeństwo pracy i opieki na miejscu zdarzenia – <i>Barbara Rumian</i> ..	60
2.3.1.	Bezpieczeństwo własne – standardowe środki bezpieczeństwa ...	60
2.3.2.	Całkowita liczba poszkodowanych	61
2.3.3.	Niezbędny sprzęt/potrzeba dodatkowych środków	61
2.3.4.	Mechanizm urazu – dla chorych urazowych	61
2.3.5.	Ogólna ocena sytuacji w wezwaniach pozaurazowych	62
2.4.	Ocena chorego na miejscu zdarzenia – <i>Barbara Rumian</i>	64
2.4.1.	Szybkie badanie urazowe lub badanie miejscowe	66
2.5.	Triage – <i>Marek Maślanka</i>	71
2.6.	Dokumentacja zespołów wyjazdowych – <i>Małgorzata Popławska</i>	78

3.	Specyfika pracy pielęgniarki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym	81
3.1.	Zadania pielęgniarki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym – <i>Beata Chilimoniuk</i>	81
3.2.	Ocena stanu chorego i segregacja medyczna w SOR – <i>Beata Chilimoniuk</i>	88
3.2.1.	Ocena drożności dróg oddechowych i oddechu	88
3.2.2.	Ocena układu krążenia	89
3.2.3.	Ocena stanu świadomości	89
3.2.4.	Badanie pacjenta	89
3.2.5.	Segregacja medyczna (triage)	89
3.3.	Monitorowanie stanu chorego – <i>Danuta Papież</i>	93
3.3.1.	Monitorowanie stanu świadomości	93
3.3.2.	Pomiar ciśnienia tętniczego krwi	94
3.3.3.	Monitorowanie tętna	95
3.3.4.	Monitorowanie elektrokardiograficzne	96
3.3.5.	Monitorowanie układu oddechowego	97
3.3.6.	Pulsoksymetria	98
3.3.7.	Kapnografia	98
3.3.8.	Monitorowanie układu moczowego	99
3.3.9.	Monitorowanie temperatury ciała	99
3.4.	Diagnostyka laboratoryjna przy łóżku chorego – <i>Tadeusz Miłowski</i>	101
3.5.	Dokumentacja opieki w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym – <i>Danuta Papież</i>	105
4.	Wybrane stany zagrożenia życia i postępowanie z chorym	109
4.1.	Stany zagrożenia życia w schorzeniach układu oddechowego – <i>Barbara Sokołowska, Wojciech Szczeklik</i>	109
4.1.1.	Ostra niewydolność oddechowa	109
4.1.2.	Zespół ostrej niewydolności oddechowej	114
4.1.3.	Obturacyjne zapalenie dróg oddechowych	115
4.1.4.	Ciężkie zaostrzenie astmy oskrzelowej. Ciężkie zaostrzenie POCHP	116
4.1.5.	Ostra zatorowość tętnicy płucnej	119
4.1.6.	Odma opłucnowa	121
4.2.	Stany zagrożenia życia w schorzeniach układu krążenia – <i>Wojciech Szczeklik, Barbara Sokołowska</i>	125
4.2.1.	Nagłe zatrzymanie krążenia	125
4.2.2.	Ból w klatce piersiowej	132
4.2.3.	Ostre stany wieńcowe. Zawał serca	137
4.2.4.	Tamponada serca	140
4.2.5.	Stany pilne i nagłe związane z nadciśnieniem tętniczym	142
4.2.6.	Ostra niewydolność serca	143
4.2.7.	Zaburzenia rytmu serca	146
4.3.	Ciężka sepsa i wstrząs septyczny – <i>Wojciech Szczeklik</i>	153
4.3.1.	Leczenie przeciwdrobnoustrojowe	154
4.3.2.	Usunięcie ogniska zakażenia	155
4.3.3.	Terapia płynowa	155
4.3.4.	Leki obkurczające naczynia	156

4.4.	Stany zagrożenia życia w schorzeniach neurologicznych	157
4.4.1.	Udar mózgu – <i>Ewa Czaja</i>	157
4.4.2.	Zaburzenia świadomości – <i>Ewa Czaja, Urszula Pieczyrak-Brhel</i> . . .	164
4.4.3.	Stan padaczkowy – <i>Urszula Pieczyrak-Brhel</i>	169
4.5.	Stany zagrożenia życia w chorobach żył i tętnic – <i>Mariusz Kózka</i>	173
4.5.1.	Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa	173
4.5.2.	Ostre niedokrwienie kończyn	178
4.5.3.	Pęknięty tętniak aorty brzusznej	181
4.6.	Stany zagrożenia życia w schorzeniach metabolicznych – <i>Anna Gawor, Teresa Gabryś</i>	184
4.6.1.	Śpiączka cukrzycowa i hiperglikemia	184
4.6.2.	Nieketonowa hiperglikemia hiperosmolarna	190
4.6.3.	Hipoglikemia	193
4.7.	Stany zagrożenia życia w obrażeniach ciała	200
4.7.1.	Obrażenia głowy – <i>Leszek Brongel, Stanisław Kwiatkowski, Piotr Budzyński</i>	200
4.7.2.	Obrażenia szyi – <i>Leszek Brongel, Jacek Składzień, Piotr Budzyński</i> . .	212
4.7.3.	Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego – <i>Przemysław Kolakowski</i>	215
4.7.4.	Obrażenia klatki piersiowej – <i>Paweł Rybojad, Andrzej Jabłonka</i> . . .	225
4.7.5.	Obrażenia jamy brzusznej – <i>Leszek Brongel, Wiesław Jarzynowski, Piotr Budzyński</i>	236
4.7.6.	Obrażenia miednicy – <i>Leszek Brongel, Waldemar Hładki, Wiesław Jarzynowski</i>	250
4.7.7.	Obrażenia kończyn – <i>Leszek Brongel, Wiesław Jarzynowski, Piotr Budzyński</i>	259
4.7.8.	Oparzenia – <i>Leszek Brongel, Piotr Budzyński</i>	270
4.8.	Stany zagrożenia życia w zatruciach – <i>Barbara Groszek</i>	279
4.8.1.	Zatrucia tlenkiem węgla	279
4.8.2.	Zatrucie etanolem, metanolem i glikolem etylenowym	283
4.8.3.	Zatrucia lekami	291
5.	Procedury postępowania w stanach zagrożenia życia	303
5.1.	Badanie fizykalne – <i>Edyta Turkanik</i>	303
5.2.	Defibrylacja – <i>Katarzyna Piegza</i>	309
5.3.	Dekontaminacja i toaleta pacjenta przy przyjęciu do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego – <i>Bogdan Michalak</i>	313
5.4.	Kardiowersja elektryczna – <i>Katarzyna Piegza</i>	316
5.5.	Konikopunkcja – <i>Katarzyna Piegza</i>	320
5.5.1.	Nakłucie błony pierścieniowo-tarczowej zestawem Quicktrach . .	322
5.5.2.	Nakłucie błony pierścieniowo-tarczowej zestawem Pertrach . . .	323
5.6.	Kontrola gotowości sprzętu w karetce – <i>Piotr Korkosz</i>	326
5.7.	Nakłucie worka osierdziowego – <i>Paweł Rybojad, Andrzej Jabłonka</i>	329
5.8.	Nakłucie łędźwiowe – <i>Małgorzata Urbaniak-Ostrykiewicz</i>	333
5.9.	Odbarczenie odmy prężnej – <i>Edyta Turkanik</i>	337
5.10.	Ogrzewanie chorego w hipotermii – <i>Małgorzata Urbaniak-Ostrykiewicz</i> . .	341
5.11.	Oznaczenie ośrodkowego ciśnienia żylnego – <i>Maria Kózka</i>	346
5.12.	Pobierania krwi do badania bakteriologicznego – <i>Małgorzata Urbaniak-Ostrykiewicz</i>	349

5.13.	Pulsoksymetria – <i>Maria Kózka</i>	353
5.14.	Postępowanie w amputacji urazowej – <i>Dariusz Maksymczak, Irena Hordyńska</i>	356
5.15.	Postępowanie po ekspozycji zawodowej – <i>Małgorzata Urbaniak-Ostrykiewicz</i>	359
5.16.	Przeżytkowa stymulacja elektryczna – <i>Katarzyna Piegza</i>	365
5.17.	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i zabiegu operacyjnego – <i>Lucyna Gajeczka</i>	369
5.17.1.	Przygotowanie pacjenta do badania EKG i wykonanie badania ..	370
5.17.2.	Przygotowanie pacjenta do badań radiologicznych i ultrasonograficznych	372
5.17.3.	Przygotowanie pacjenta do badań analitycznych	373
5.17.4.	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego	374
5.18.	Przyjęcie chorego do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego – <i>Janina Górkiewicz</i>	376
5.18.1.	Przyjęcie chorego w trybie planowym	377
5.18.2.	Przyjęcie chorego w trybie nieplanowym ze skierowaniem lub bez skierowania	378
5.18.3.	Przyjęcie chorego w trybie nagłym	379
5.19.	Przedszpitalne zaopatrywanie ran – <i>Bożena Jaworska</i>	381
5.19.1.	Zaopatrzenie rany tłuczonej, szarpanej, ciętej, klutej, postrzałowej	384
5.19.2.	Zaopatrzenie rany z wbitym przedmiotem	385
5.19.3.	Zaopatrzenie rany z wytrzewieniem	386
5.19.4.	Zaopatrzenie rany po amputacji urazowej	386
5.19.5.	Zaopatrzenie rany oparzeniowej	388
5.19.6.	Zaopatrzenie rany odmrożeniowej	390
5.20.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa – <i>Marzena Jędrzejczyk</i>	391
5.21.	Tamowanie krwotoku – <i>Piotr Korkosz</i>	398
5.22.	Tlenoterapia – <i>Maria Kózka</i>	401
5.23.	Transport chorego – <i>Lucyna Gajeczka</i>	405
5.24.	Triage – <i>Piotr Korkosz</i>	410
5.25.	Trudna intubacja dotchawicza – <i>Stanisław Wojtan</i>	414
5.26.	Udrażnianie dróg oddechowych – <i>Grzegorz Szelągowski</i>	420
5.26.1.	Udrażnianie dróg oddechowych z użyciem rurki ustno-gardłowej ..	423
5.26.2.	Udrażnianie dróg oddechowych z użyciem rurki nosowo-gardłowej	423
5.26.3.	Udrażnianie dróg oddechowych za pomocą przyrządów nadgłośniowych. Maski krtaniowa (LMA)	424
5.26.4.	Udrażnianie dróg oddechowych za pomocą przyrządów nadgłośniowych. Rurka krtaniowa (LT)	424
5.26.5.	Udrażnianie dróg oddechowych z użyciem rurki dwuświatłowej (typu Combitube)	425
5.26.6.	Udrażnianie dróg oddechowych w laryngoskopii bezpośredniej ..	425
5.27.	Unieruchomienie kręgosłupa – <i>Dariusz Maksymczak, Irena Hordyńska</i> ...	429
5.27.1.	Unieruchomienie na desce poszkodowanego leżącego na plecach ..	431
5.27.2.	Unieruchomienie na desce poszkodowanego leżącego na brzuchu	432
5.27.3.	Unieruchomienie na desce poszkodowanego stojącego	433

5.27.4. Unieruchomienie na desce poszkodowanego siedzącego w samochodzie	434
5.27.5. Zakładanie kołnierza stabilizującego	435
5.27.6. Zakładanie kamizelki KED	435
5.28. Unieruchomienia złamań – <i>Dariusz Maksymczak, Irena Hordyńska</i>	438
5.28.1. Unieruchomienie kończyn	440
5.28.2. Unieruchomienie obojczyka	440
5.28.3. Unieruchomienie żeber	441
5.28.4. Unieruchomienie miednicy	441
5.29. Usuwanie drenu z jamy opłucnej – <i>Paweł Rybojad, Andrzej Jabłonka</i>	443
5.30. Wentylacja zastępcza za pomocą worka samorozprężalnego – <i>Marzena Jędrzejczyk</i>	445
5.31. Założenie dostępu do jamy szpikowej – <i>Artur Łojek</i>	450
5.31.1. Użycie systemu BIG	452
5.31.2. Użycie systemu F.A.S.T.1.	453
5.31.3. Użycie systemu EZ-IO	453
5.32. Założenie dostępu do żyły szyjnej zewnętrznej – <i>Artur Łojek</i>	455
5.33. Założenie kaniuli do tętnicy – <i>Małgorzata Urbaniak-Ostrykiewicz</i>	457
5.34. Założenie drenu do jamy opłucnej – <i>Paweł Rybojad, Andrzej Jabłonka</i> ...	461
Załącznik nr 1	465
Załącznik nr 2	467
Skorowidz	469